

Név:

Aláírás:

1. Beugro feladatok (otbol legalabb harom helyes megoldas szukseges) 5 x 2 pont.

1. Ird fel a kovetkezo $f(x, y)$ fuggveny kozelito elsorendu $T_1(x, y)$ Taylor-polinomjat az $(x, y) = (0, 0)$ pont

korul! $f(x, y) = e^{3x-5y+xy}$. $f(x, y) = \frac{1}{1+x-2y}$ $f(0, 0) = 1$

$$f'_x = -1 \cdot (1+x-2y)^{-2} \cdot 1 \quad f'_x(0, 0) = -1$$

$$f'_y = -1 \cdot (1+x-2y)^{-2} \cdot (-2) \quad f'_y(0, 0) = 2$$

$$f(x, y) \approx T_1(x, y) = 1 - 1 \cdot x + 2y$$

2. Kersed meg A sajátvektorait es sajatertekeit!

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 5 \end{pmatrix}$$

$$0 = \begin{vmatrix} 2-\lambda & 0 \\ 0 & 5-\lambda \end{vmatrix} = (2-\lambda)(5-\lambda) - 0 \cdot 0 = (2-\lambda)(5-\lambda) = 0$$

$$\lambda_1 = 2 \quad \lambda_2 = 5$$

3. Legyen $f(x, y) = \frac{x+3}{2y+1}$

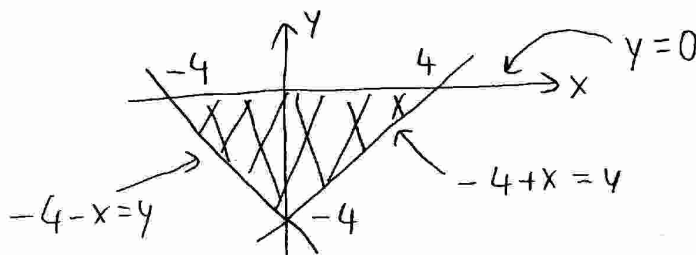
$$f'_x = \frac{1}{2y+1}$$

$$f'_y = (x+3) \cdot (-1) \cdot (2y+1)^{-2} \cdot 2$$

vagy $\frac{1 \cdot (2y+1) - (x+3) \cdot 0}{(2y+1)^2}$

vagy $\frac{0 \cdot (2y+1) - (x+3) \cdot 2}{(2y+1)^2}$

4. Rajzold le a kovetkezo tartomanyt! $D = \{(x, y); -4 + x \leq y, -4 - x \leq y, y \leq 0\}$

5. Mennyi $\int \frac{x}{y} dx$ es $\int \frac{x}{y} dy$?

$$\int \frac{x+1}{2y+3} dx = \frac{1}{2y+3} \cdot \left(\frac{x^2}{2} + x \right) + C$$

$$\int \frac{x+1}{2y+3} dy = (x+1) \cdot \frac{\ln|2y+3|}{2} + C$$

2. ((2+2+1)+5 pont)

Számold ki a következőket!

$$\bullet \int \ln(2x) x \, dx = \left. \begin{array}{l} f' = x \quad g = \ln(2x) \\ f = \frac{x^2}{2} \quad g' = \frac{1}{2x} \cdot 2 = \frac{1}{x} \end{array} \right| = \frac{x^2}{2} \cdot \ln(2x) - \int \frac{x^2}{2} \cdot \frac{1}{x} \, dx =$$

$$= \frac{x^2}{2} \cdot \ln(2x) - \frac{x^2}{2 \cdot 2} + C$$

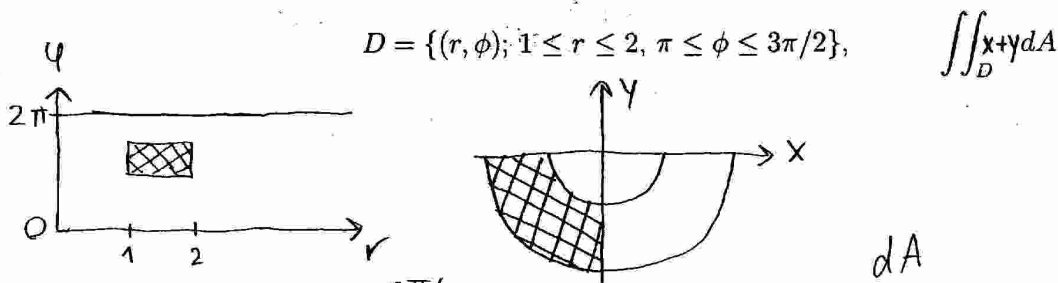
$$\bullet \int \sin(2x^2) x \, dx = \frac{1}{4} \int \sin(2x^2) \cdot 4x \, dx = \frac{1}{4} \int \sin(2x^2) \cdot (2x^2)' \, dx$$

$$= \frac{1}{4} \cdot (-\cos(2x^2)) + C$$

$$\bullet \int \frac{1}{\sqrt[5]{7x}} + \sqrt[5]{7x^2} \, dx = \int (7x)^{-1/5} + \sqrt[5]{7} \cdot x^{2/5} \, dx =$$

$$= \frac{(7x)^{4/5}}{4/5} + \sqrt[5]{7} \frac{x^{7/5}}{7/5} + C$$

Számold ki a következő kettős integrált és rajzold le a D integrálási tartományt!

$$\iint_D x+y \, dA = \int_{r=1}^2 \int_{\phi=\pi}^{3\pi/2} (r \cos \phi + r \sin \phi) \cdot \overbrace{r \cdot d\phi dr}^{dA} =$$

$$= \int_{r=1}^2 r^2 \cdot [\sin \phi - \cos \phi]_{\phi=\pi}^{3\pi/2} \, dr =$$

$$= \int_{r=1}^2 r^2 \cdot \left\{ \left(\sin \frac{3\pi}{2} - \cos \frac{3\pi}{2} \right) - \left(\sin \pi - \cos \pi \right) \right\} \, dr$$

$$= \int_{r=1}^2 r^2 \cdot (-2) \, dr = \left[-\frac{2r^3}{3} \right]_1^2 = \left(-\frac{2 \cdot 2^3}{3} \right) - \left(-\frac{2 \cdot 1^3}{3} \right) = -\frac{14}{3}$$

3. ((2+1+3)+(2+2) pont) $f(x,y) = x^2 + 2xy + 2y^2 - x$

Legyen $f(x,y) = x^2 + y^2 + x^2 - y$. Határozd meg f kritikus pontjának a helyet és a típusát!

f parciális deriváltjai:

$$f'_x = 2x + 2y - 1$$

$$f''_{xx} = 2$$

$$f'_y = 2x + 4y$$

$$f''_{xy} = f''_{yx} = 2$$

$$f''_{yy} = 4$$

A kritikus pont helye:

$$\left. \begin{aligned} 2x + 2y - 1 &= 0 \\ 2x + 4y &= 0 \end{aligned} \right\} \rightarrow \begin{aligned} y &= -\frac{1}{2} \\ x &= 1 \end{aligned} \quad P_{\text{krit}} \left(1, -\frac{1}{2} \right)$$

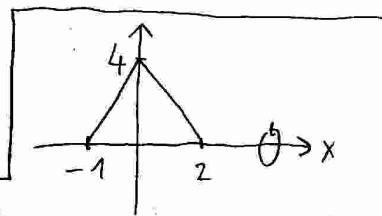
A kritikus pont típusának a meghatározása:

$$H(f) = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}, \quad (H(f))(P_{\text{krit}}) = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$$

Sajátértékek: $0 = \begin{vmatrix} 2-\lambda & 2 \\ 2 & 4-\lambda \end{vmatrix} = (2-\lambda)(4-\lambda) - 2 \cdot 2$

$$= \lambda^2 - 6\lambda + 4 \rightarrow$$

$$\lambda_{1,2} = \frac{6 \pm \sqrt{36 - 24}}{2} = 3 \pm \sqrt{3} > 0 \quad \text{MINIMUM}$$

Kösd össze a $P_1(-3,3)$, $P_2(0,3)$, $P_3(3,0)$ pontokat. Forgasd meg őket az x -tengely körül! Számítsd ki a kapott forgástest terfogatát és felületét!

$$\text{Terfogat} = \pi \int_{-1}^2 f(x) dx = \pi \int_{-1}^0 (4+4x)^2 dx + \pi \int_0^2 (4-2x)^2 dx$$

$$f(x) = \begin{cases} 4+4x, & \text{ha } x \in [-1,0] \\ 4-2x, & \text{ha } x \in [0,2] \end{cases}$$

$$= \pi \left[\frac{(4+4x)^3}{3 \cdot 4} \right]_{-1}^0 + \pi \left[\frac{(4-2x)^3}{3 \cdot (-2)} \right]_0^2 = 16\pi$$

$$\text{Felület} = 2\pi \int_{-1}^2 f(x) \sqrt{1 + [f'(x)]^2} dx = 2\pi \int_{-1}^0 (4+4x) \cdot \sqrt{1+4^2} dx +$$

$$+ 2\pi \int_0^2 (4-2x) \cdot \sqrt{1+(-2)^2} dx =$$

$$= 2\pi \sqrt{17} \left[\frac{(4+4x)^2}{2 \cdot 4} \right]_{-1}^0 + 2\pi \sqrt{5} \left[\frac{(4-2x)^2}{2 \cdot (-2)} \right]_0^2 = 4\pi \cdot (\sqrt{17} + 2 \cdot \sqrt{5})$$

4. ((1+1+3)) + (1+2+2) pont)

Legyen $y' = f(y) = -y^2 + y$

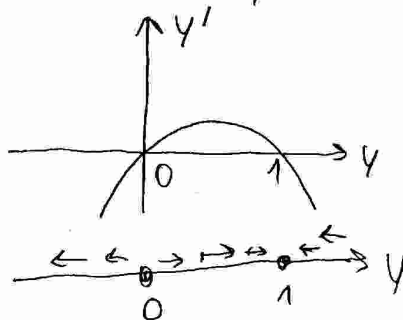
- Keresd meg a DE fixpontjait!

$$-y^2 + y = y(-1 + y) = 0 \rightarrow y_1 = 0, y_2 = 1$$

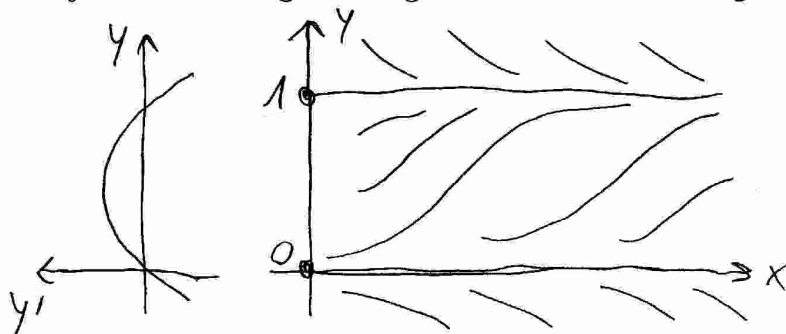
- Vizsgald meg azok stabilitását!

$y_1 = 0$: instabil

$y_2 = 1$: stabil

- Rajzold le a DE megoldássereget!

Legyen $y'' = +16y$.

- Írd fel a DE karakterisztikus egyenletet és keresd meg a gyökeit!

$$\lambda^2 = 16 \rightarrow \lambda_1 = 4, \lambda_2 = -4$$

- Keresd meg a DE általános megoldását!

$$y_{\text{ált}} = C_1 \cdot e^{4x} + C_2 \cdot e^{-4x}$$
$$y'_{\text{ált}} = 4C_1 e^{4x} - 4C_2 e^{-4x}$$

- Keresd meg a DE partikularis megoldását, ha $y(0) = 3, y'(0) = 4$!

$$C_1 \cdot e^{4 \cdot 0} + C_2 \cdot e^{-4 \cdot 0} = C_1 + C_2 = 3$$

$$4C_1 e^{4 \cdot 0} - 4C_2 e^{-4 \cdot 0} = 4C_1 - 4C_2 = 4$$

$$C_1 = 2, C_2 = 1$$

$$y_{\text{part}} = 2 \cdot e^{4x} + 1 \cdot e^{-4x}$$